

Leben des Abtes Franz Hertenstein von Ettenheim-Münster.

175

tosa Suecici belli rabies in Germania imperioque romano grassans et iam annis 28 durans intervenisset. Etenim anno 1633. Streiff ille nobilis a Löwenstein Lahrensis, id temporis exercitus regis Sueciae belli dux et generalis secundus sub praetextu et titulo donationis, sed iniusto et illicito a rege Sueciae factio et illi concessio. Resistentia et protestatione abbatis et conventus secundum canones, jura et s. ordinis statuta crebriore adhibita; sed plane irrita labore, sine effectu, vi enim militari manuque armata monasterium invadens, suis eum officialibus redivis, census, decimas possidere bonisque monasterii ad annum usque 1646 uti coepit, conventualibus expulsis, in peregrinas et extraneas nationes amandatis, dominoque abbate capto et in captivitatem abducto, quippe qui subditorum gratia in necessitate iuvandorum ut fidelis pater domi remanserat. Verum secus accidit, dum non ille subditos, sed subditi illum iuvare coacti sunt. Nam Kenzingam deductus, foedo ibi et tenebricoso instar malefici inclusus est in carcere. Pro quo liberando magna sunt subditi pecuniarum summa astricti, qui temporibus licet parum secundis, immo infaustissimis vitam agebant et variis incommodis et pressuris urgebantur, penderunt tamen, ut potuerunt, ad liberandum eum postulatam ab exactoribus pecuniam. Qui liberatus paulo post in oppido Ettenheim in nostris aedibus apoplexia tactus per aliquot hebdomades iacens et inexplicabiles dolores sustinens, tempore autumnali anno 1634 placide in domino obdormivit, in ecclesia Ettenheimensi in medio chori sepultus. — Placidus Bogler, natione Suevus, patria Engensis, parvus quidem statura, et obeso corpore, sed magnus in philosophicis et theologicis conceptibus. Convocatis ex exilio patribus Selestadium, ubi electio indicta, elegitur admodum r. p. Placidus Bogler ex priore monasterii, tunc temporis exul in monasterio Montis Angelorum, episcopo electionem confirmante, et benedictionem, consecrationem, seu pontificalium porrectionem ob periculosum belli statum alibi acceptandam concedente. Monasterium interspem et metum unius anni spatio cum dimidio gubernans denuo cum conventualibus partim a Caesariano, partim a Suecico milite caenobio expellitur. Lares Helveticos repetit, in monasterio S. Galli suscipitur et per aliquot annos benigne habetur, incipit ardere podagrae doloribus et tandem periculose et graviter aliarum accessu corporis infirmitatum decumbere. Sentiens igitur extremum sibi vitae die imminere, salutaribus ecclesiae sacramentis provideri curavit, quibus praemunitus placida morte quievit in S. Galli monaste-

rio, regiminis sui anno undecimo cum aliquot mensibus, anno a partu virginis 1646 die 13. Febr. sepultus in capella s. Petri. — Amandus Rietmüller, Ebringensis, Brisgoius. Anno domini 1646 patres conventuales, numero 7. caeteris in exilio defunctis, ex diversis et remotis locis ad s. Galli monasterium legitime citati elegerunt servatis servandis r. p. Amandum Rietmüller conventualem, tunc temporis in exilio parochum in Cappel, comitatus Dokkenburgici, juris dictionis monasterii s. Galli pago. Factus igitur abbas humanum ac laboriosum se ostendit. Verum ob durum et grave inquieto hoc bellicoso tempore in rerum domesticarum administratione curanda initium aliasque causas intricatas, sive apprehensiones dignitati abbatiali resignare statuit, sed obstitit episcopus, a quo ei et honor et labor, ut pastori, non ut mercenario, et fratribus nova obedientia humili manuum porrectione abbati praestanda sinceris verbis imponitur. Hic abbas praedium rusticorum, vulgo: die Müntli, cum pratis et aliis adjacentiis ad monasterium coëmit. Sub eius regimine anno domini 1650. 21. Februarii circa horum secundam pomeridianam, ex incuria alicuius rustici templum monasterii cum tribus turribus, campanis, altaribus etc. igne consumptum est. Accusatus de mala administratione abbas, ad sedandas fratrum querelas denuo resignavit, cuius resignatio libenter acceptata est anno 1652 die 15. Januarii, multo postmodum supervixit tempore. — Interim dum debilis ceremoniis novus eligetur abbas, r. d. et p. Arbogastus Arnold, novitiorum magister, in administratorem subiectus est. Erat is statura corporis et vultu, et sermone maiestatem quandam eamque gratiosam prae se ferens, et quando in ecclesia ex suggestu ad populum dicebat, ut erat concionator insignis, mire tenebantur homines, eratque, quem vulgus in ore et honore ferebat, et suspiciebat, abbatiali que dignitate ut afficeretur, meritis; impiger enim et industrius, sui que officii diligentissimus extiterat. Verum apud aversos seniorum animos, juniorem hunc sibi praeesse nolentium isthaec omnia nihil effecerunt, sed habita inter se consultatione, unum ex patribus Helvetias ad s. Galli monasterium destinantes, inde sibi abbatem postularunt. — Franciscus Hertenstein ex s. Galli coenobio postulatus abbas 1653. 8. Julii, Rorsacensis, Helvetus vir omni probitate conspicuus et beatae virginis Mariae, cultui cum primis addictus, in cuius festivitibus, ac dominicis rosarii menstruis ipse suggestum ascendere deque rebus divinis ad populum dicere solebat. Artis musicae, organicaeque peritissimus. Et quamquam ad res temporales et domesticas